

Mesto Vranov nad Topľou

č. 2010/168

POKYN NA URČENIE PODMIENOK SÚVISIACICH S PREVÁDZKOVANÍM REGÁLOV A REBRÍKOV V OBJEKTOCH A PRIESTOROCH Mesta Vranov nad Topľou

I. ÚVODNÉ USTANOVENIA, ÚČEL

Regále z hľadiska funkčnosti slúžia na ukladanie (skladovanie) rôznych materiálov, náradia, tovaru a pod. Výrobca určuje u jednotlivých typov ich využitie za predpísaných podmienok. Povinnosťou prevádzkovateľa (užívateľa) je podľa návodu výrobcu umiestniť regál v objekte s jeho označením nosnosti jednotlivých buniek, stĺpcov, regál ukotviť a predpísaným spôsobom v určených lehotách kontrolovať.

Prenosné rebríky v podmienkach Mesta Vranov nad Topľou sa používajú predovšetkým na údržbárke práce, na činnosti súvisiace s upratovaním, čistením a iným činnostiam, kde sa vyžaduje výstup do zvýšených miest. Svojou konštrukciou musia vyhovovať účelu použitia. Podmienky bezpečného používania, kontroly, skúšok a opravy určuje výrobca v návode na použitie.

Vedenie Mesta Vranov nad Topľou v súlade so zákonom NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalších súvisiacich predpisov, vydáva tento pokyn na stanovenie podmienok bezpečného používania regálov a prenosných rebríkov v priestoroch a objektoch Mesta Vranov nad Topľou.

II. ROZSAH PLATNOSTI

Postupy a zásady stanovené v tomto pokyne sú záväzné pre všetkých zamestnancov Mesta Vranov nad Topľou a primerane aj pre zamestnancov dodávateľských organizácií, ktoré sú s Mestom Vranov nad Topľou v obchodnom styku.

III. DEFINÍCIA POJMOV A SKRATIEK

Definície

Zamestnávateľ – Mesto Vranov nad Topľou, Mestský úrad, Dr. C. Daxnera 87, 093 16 Vranov nad Topľou

Zamestnanci – všetci zamestnanci, ktorí sú v zmluvnom pracovnom pomere s Mestom Vranov nad Topľou

Vedúci zamestnanci – zamestnanci, ktorí riadia niektorý z odborov alebo oddelení Mesta Vranov nad Topľou

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci - je stav pracovných podmienok, ktoré vylučujú alebo minimalizujú pôsobenie nebezpečných a škodlivých činiteľov pracovného procesu a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov.

Práca - súhrn činností, ktoré zamestnanec alebo skupina zamestnancov vykonáva pri plnení pracovných úloh na konkrétnom pracovisku, vymedzených pracovnými postupmi a technológiou.

Pracovisko - fyzický priestor, kde pracovníci zotrávajú, alebo v ktorom sa pohybujú počas pracovného procesu a ktorý je pod kontrolou zamestnávateľa

Pracovné podmienky - súbor fyzikálnych, chemických, biologických a organizačných faktorov pracovného prostredia a faktorov vyplývajúcich z výkonu práce

Právne a ostatné predpisy na zaistenie BOZP - sú predpisy na ochranu života a predpisy na ochranu zdravia, hygienické predpisy a protiepidemické predpisy, technické predpisy, technické normy, dopravné predpisy, predpisy o požiarnej ochrane a predpisy o manipulácii s horľavinami, výbušninami, zbraňami, rádioaktívnymi látkami, jedmi a inými látkami škodlivými zdraviu, ak upravujú otázky týkajúce sa ochrany života a zdravia

Regál - zariadenie na prehľadné uloženie materiálu

Rebrík - zariadenie so schodíkmi alebo priečkami, po ktorých sa môže vystupovať alebo zostupovať

Skratky

BOZP	- bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
MZ	- Ministerstvo zdravotníctva
NR SR	- Národná rada Slovenskej republiky
Z. z.	- zberka zákonov

IV. Zodpovednosti a právomoci

Postupy a zásady stanovené v tomto pokyne sú záväzné pre všetkých zamestnancov Mesta Vranov nad Topľou a primerane aj pre zamestnancov dodávateľských organizácií, ktoré sú s mestom Vranov nad Topľou v obchodnom styku.

Za spracovanie a aktualizáciu tohto pokynu, ako aj jej realizáciu v praxi sú zodpovední vedúci zamestnanci v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií a bezpečnostný technik.

Všetci zamestnanci sú povinní preukázateľne oboznámiť sa s týmto pokynom a dodržiavať jej ustanovenia. Tento pokyn je záväzný pre každého zamestnanca dňom, kedy bol s ním oboznámený.

Autorizovaný technik BOZP s týmto pokynom oboznamuje vedúcich zamestnancov a ostatných zamestnancov v intervale raz za dva roky.
Vedúci zamestnanci sú povinní umiestniť túto smernicu na takom mieste, aby bola zamestnancom verejne prístupná.

V. POVINNOSTI VEDÚCICH ZAMESTNANCOV

- Vedúci zamestnanci v spolupráci s úsekom pre bezpečnosť a hygienu práce sú povinní :
  - oboznámiť s týmto pokynom svojich podriadených zamestnancov, uplatňovať a vyžadovať jeho dodržiavanie,
  - kontrolovať dodržiavanie ustanovení tohto pokynu,
  - určiť zamestnancov poverených na výkon kontroly regálov a prenosných rebríkov,
  - zabezpečiť označenie poškodených regálov a prenosných rebríkov a zabezpečiť ich proti náhodnému používaniu,
  - zabezpečiť opravy poškodených regálov a prenosných rebríkov,
  - viesť a uchovávať prevádzkovú dokumentáciu regálov a prenosných rebríkov a uchovávať záznamy o ich kontrolách a opravách.

- Vedúci zamestnanci dodávateľských organizácií, ktorí sú s Mestom Vranov nad Topľou v obchodnom styku, sú povinní preukázateľne oboznámiť s týmto pokynom svojich podriadených zamestnancov, uplatňovať a vyžadovať jeho dodržiavanie.

VI. OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE REGÁLE

Základné požiadavky

- Každú závalu na regáloch sú zamestnanci povinní okamžite nahlásiť priamemu nadriadenému a regál nepoužívať do uskutočnenia opravy;
- Regále z hľadiska bezpečnej manipulácie musia byť bezpečne obsluhované, udržiavané a opravované v súlade s požiadavkami príslušných predpisov;
- Regále prázdne, čiastočne zaplnené, aj celkom zaplnené musia byť vždy stabilné;
- Nosnosť regálu musí byť preukázaná;
- V prípade, že sa na pracovisku nachádzajú regále, pre každý regál musí byť založená technická dokumentácia dodaná od dodávateľa regálov;
- Regály, ktorých technický stav by mohol ohroziť bezpečnosť osôb, nesmú byť používané. V dobe nevyhovujúceho stavu musí byť regál výrazne označený, poprípade znemožnená jeho použiteľnosť.

Umiestnenie

- Regály musia byť postavené na pevnom základe s ohľadom na povolenú nosnosť tak, aby bola zaistená ich stabilita;
- Podmienkou stability je montáž, ukotvenie a používanie regálov podľa požiadaviek výrobcu (technickej dokumentácie);
- Šírka uličiek medzi regálmi a stohmi musí zodpovedať spôsobu ukladania materiálu. Jej šírka musí mať najmenej 0,8 m. Šírka uličky na prechod vozíkov a pod. musí byť aspoň o 0,4 m väčšia ako najväčšia šírka vozíkov alebo nákladov;
- Minimálna výška medzi hornou časťou manipulačnej jednotky, stavebnými konštrukciami a technologickými rozvodmi (svetidla, potrubia) je 200 mm.

Prevádzkovanie, ukladanie materiálu do regálov

- Materiál sa môže do regálov ukladať len tak, aby sa nemohol zosunúť, nevyvíjal tlak na priečky, steny a iné časti. Ak nie je regál na to prispôsobený, potom musí byť po stranách pevne ukotvený napr. ku stene zadnej časti, prípadne aj z bokov. Ak sa nachádza v priestore viac regálov, tieto musia byť vzájomne pospájané, aby tvorili kompaktný - stabilný celok;
- Uloženie manipulačnej jednotky do regálov musí byť vykonávané bez dodatočných manipulácií s jednotkou;
- Podľa potreby musí byť materiál uložený do regálov zaistený proti vypadnutiu;
- Do regálov sa môžu vkladať iba nepoškodené palety, ťažšie materiály do spodnej časti, ľahšie do vrchných;
- Spôsob zakladania musí zodpovedať prevedeniu regálu;
- Ručná obsluha časti regálov vo výške nad 1800 mm musí byť vykonávaná z bezpečnostných zariadení (rebríky, pojazdné schody a pod.);
- Prístup k regálom musí byť trvale voľný a nič nesmie brániť bezpečnému ukladaniu, manipulácii a vyberaniu uskladňovaného tovaru a materiálu.

Označenie

- Na každom regáli musí byť viditeľne, trvale a nezmazateľne označená nosnosť regálovej bunky a stĺpca.

Oprava, údržba

- Opravy nosných regálových prvkov sú vykonávané výmenným spôsobom. Oprava a výmena nosných prvkov a jednotlivých dielov a prestavbu regálov vykonávajú poverení zamestnanci.

Kontroly

- Pred uvedením regálu do prevádzky, po každom jeho premiestnení, prestavení, ale najmenej 1 x ročne musí byť regál prekontrolovaný, či zodpovedá príslušnej technickej dokumentácii z hľadiska
  - stability,
  - pevnosti spojov,
  - zvislosti a vodorovnosti.
- Ďalej sa musí skontrolovať, či sú dodržiavané všetky požiadavky výrobcu regála podľa návodu na jeho použitie;
- O výsledku kontroly - skúšky každého regála musí byť vyhotovený záznam;
- Pravidelnú kontrolu regálov (stabilita, tuhosť, ...) vykonáva poverený zamestnanec.

Je zakázané

- Používať poškodené, deformované regále aj ich časti;
- Pod regál zriaďovať pracovisko;
- Liezť po regáloch, prípadne do nich vstupovať;
- Zaisťovať stabilitu regálov ich vzájomným opieraním, poprípade opieraním o rôzne konštrukcie;
- Nerovnomerne zaťažovať regále a preťažovať ich nad povolené nosnosti.

VII.

OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE PRENOSNÉ REBRÍKY

Základné požiadavky

- Každú závalu na rebríkoch sú zamestnanci povinní okamžite nahlásiť priamemu nadriadenému a rebrík nepoužívať do uskutočnenia opravy;
- Rebríky z hľadiska bezpečnej manipulácie musia byť bezpečne používané, udržiavané a opravované podľa pokynov výrobcu;

- Rebríky, ktorých technický stav by mohol ohroziť bezpečnosť osôb, nesmú byť používané;
- V dobe nevyhovujúceho stavu musí byť rebrík viditeľne označený a jeho používanie musí byť znemožnené;
- Miesto výkonu práce na rebríku musí byť zabezpečené značením, zábranami, dozorom iným zamestnancom.
- Najvyššia povolená dĺžka prenosných drevených rebríkov je 8 m. Ak sa má rebrík nadstaviť, musia sa obe časti bezpečne spojiť. V mieste spojenia sa nesmie meniť sklon rebríka ani vzdialenosť medzi priečkami;
- Rebríky používané na výstup musia presahovať výstupnú plošinu o 1,1 m. Presah rebríka sa môže nahradiť pevnými držadlami alebo inou pevnou časťou konštrukcie, za ktorú sa možno spoľahlivo zachytiť. Na zabezpečenie stability musí byť rebrík zabezpečený proti posunutiu, bočnému vychýleniu, prevráteniu alebo rozovretiu. Sklon jednoduchého rebríka nesmie byť menší ako 1:2,5;
- Za priečkami musí byť voľný priestor najmenej 0,18 m; pri päte rebríka zo strany prístupu treba ponechať voľný priestor najmenej 0,6 m;
- Stúpadlá rebríkových schodov musia mať protišmykovú úpravu a ich najmenšia pôdorysná šírka musí byť 0,15 m.
- Dvojité rebríky musia mať zabezpečovacie retiazky, ťahadlá a kovanie;
- Hliníkové rebríky musia mať sklz tlmiace priečky;
- Povrch podlahy musí byť pevný, rovný a nešmyklavý.

Prevádzkovanie prenosných rebríkov

- Rebríky musia byť umiestnené tak, aby sa zabezpečila ich stabilita počas používania;
- Rebríky musia byť postavené na stabilnom, pevnom, nepohyblivom podklade primeranej veľkosti tak, aby priečky rebríka boli vodorovné;
- Na schodoch a šikmých plochách je možné používať len rebríky s možnosťou predĺženia ramien;
- Počas používania rebríkov sa musí zamedziť pošmyknutiu pätiem tým, že sa postrannice zaistia na ich dolných alebo horných koncoch alebo v ich blízkosti akýmkoľvek protišmykovým prostriedkom alebo akýmkoľvek iným zabezpečením s rovnakým účinkom.
- Rebríky používané na prístup musia byť také dlhé, aby dostatočne presahovali prístupovú plošinu, ak sa neprijali iné opatrenia na zabezpečenie ich pevného zachytenia;
- Rebríky sa musia používať tak, aby zamestnanci mohli kedykoľvek bezpečne stáť a bezpečne sa držať;
- Ak sa má po rebríku nosiť náklad, nesmie to brániť bezpečnému pridržavaniu sa rukami;
- Rebrík možno používať len na krátkodobé fyzicky nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia. Pri vystupovaní alebo zostupovaní musí byť pracovník otočený tvárou k rebríku a musí mať možnosť pridržať sa ho oboma rukami;
- Po rebríku sa nesmie vynášať alebo znášať bremeno ťažšie ako 20 kg;
- Na rebríkoch je zakázané pracovať nad sebou;
- Vystupovať a zostupovať po rebríku súčasne viacerými pracovníkmi je zakázané;
- Na rebríku možno pracovať len v bezpečnej vzdialenosti od horného konca rebríka, pri jednoduchom rebríku vo vzdialenosti chodidiel najviac 0,8 m; pri dvojitom rebríku najviac o 0,5 m od konca rebríka. Pri práci na rebríku musí pracovník, keď je chodidlami vo výške väčšej ako 5 m, používať osobné ochranné zabezpečenie proti pádu.

Označenie

- Rebrík musí mať znak normy EN 131 a upozornenia (Piktogram) pre použitie vo forme nálepiek;
- Označenie rebríkov musí byť trvanlivé a musí obsahovať nasledujúce údaje :
  - meno výrobcu a/alebo dodávateľa,
  - typ rebríka,
  - rok a mesiac výroby a/alebo číslo série,

- označenie sklonu rebríkov, pri ktorých nie je sklon daný konštrukciou,
- maximálne dovolené zaťaženie.

Kontrola, oprava a údržba

- Zamestnávateľ poverí zamestnanca, resp. zamestnancov zodpovedných za technický stav rebríkov a vykonávanie kontrol;
- Denná kontrola má byť vykonávaná pred každým použitím prenosného rebríka;
- Denná kontrola by mala byť zameraná hlavne na kontrolu najmä :
  - opotrebovania priečok,
  - poškodenia (zlomenej) priečok,
  - poškodeného konca rebríka,
  - opotrebovania pätiiek,
  - a pod.
- Ročnú kontrolu zamerať na celkový stav rebríkov, pevnosť a stabilitu v rozsahu najmä na:
  - pevnosť priečok, či nie sú deformované, nalomené, uvoľnené,
  - pevnosť a správna roztváratelnosť závesov,
  - dotiahnutie spojovacích skrutiek bočníc,
  - upevnenie a pevnosť spojovacej retiazky, tiahla,
  - hladkosť povrchu dreva (u drevených rebríkov),
  - celková stabilita,
 Roztvorený a pracovne zaťažený rebrík sa postaví na rovnú plochu, rebrík musí dosadať celou plochou rezu (pätiiek) všetkých bočníc na podlahu. Dovoľená odchýlka od rovnosti dosadacích plôch je 0,3 % dĺžky bočnice.
- Poškodené rebríky a tie, ktoré nevyhovujú skúškam, sa nesmú používať !
- Poverení zamestnanci sú povinní viesť evidenciu rebríkov vrátane ich technického stavu, mať prehľad o bezchybných rebríkoch a poškodených, resp. vyradených z používania.

Zakázané činnosti

- Zakázané je :
  - používať rebrík na iné účely a iným spôsobom, ako je určené výrobcom;
  - používanie poškodených rebríkov a rebríkov, ktoré nevyhovujú skúškam;
  - používanie poškodených rebríkov, napr. s nalomenými priečkami u drevených rebríkov alebo s pokrivenými priečkami u kovových rebríkov,
  - používať rebrík ako priechodový mostík;
  - používať ako podperný alebo nosný prvok;
  - vystupovať na vyššiu priečku (schodík) ako je určené výrobcom;
  - predlžovať rebrík zväzovaním viacerých kusov navzájom;
  - nakláňať sa z rebríka do strán;
  - vykonávať práce, pri ktorých sa používajú pneumatické nástroje, vstreľovacie prístroje, reťazové píly a iné nebezpečné nástroje;
  - prestupovať z rebríka na iné miesta;
  - pri manipulácii s rebríkom vkladať ruky medzi pohyblivé časti rebríka.

Uskladnenie

- K uskladneniu rebríkov je nutné určiť miesta pre ich bezpečné skladovanie rebríkov;
- Rebríky je vhodné uskladňovať na suchom, vzdušnom a krytom mieste;
- Rebríky nesmú byť vystavené priamemu slávému teplu alebo slnečným lúčom;
- Rebríky nesmú byť vešané vo vodorovnej polohe za vrchnú bočnicu, opierané voľne o priečky nezabezpečené proti pádu;
- Je zakázané nechávať rebríky voľne uložené a bez dozoru, uskladňovať mimo na to určených miest;

VIII. SÚVISIACE DOKUMENTY A ZÁZNAMY

Jedná sa o dokumenty a záznamy, ktoré vznikajú pri zabezpečovaní činností popísaných v tomto pokyne.

Dokumenty

Dokumenty, na ktoré sú odkazy v tomto pokyne a ďalej o dokumenty majúce priamu súvislosť (resp. súčinnosť) so zabezpečovaním činností v tomto pokyne popísaných :

- Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko
- Vyhláška č. SÚBP č. 59/1982 Zb. ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení
- Vyhláška SÚBP a SBÚ č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach
- STN 26 9030 - Skladovanie. Zásady bezpečnej manipulácie
- STN EN 131-1 (49 3801) Rebríky. Termíny, typy, funkčné rozmery

Záznamy

V nadväznosti na tento pokyn sú vytvorené a používané nasledujúce záznamy :

- Záznam o oboznámení

IX. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Postupy a zásady stanovené v tomto pokyne sú záväzné pre všetkých zamestnancov Mesta Vranov nad Topľou a primerane aj pre zamestnancov dodávateľských organizácií, ktoré sú s Mestom Vranov nad Topľou v obchodnom styku.

Všetky zmeny v tomto pokyne je oprávnený vykonávať technik BOZP/autorizovaný technik BOZP.

Za ošetrovanie existujúcich výtlačkov dokumentu – udržiavanie v čitateľnej podobe, uloženie na dostupnom mieste, ochrana proti strate, zničeniu alebo zneužitiu – zodpovedajú užívatelia daného pokynu.

Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom 2.9.2010

vo Vranove nad Topľou dňa 2.9.2010

Prílohy :

Príloha č. 1 : Poverenie pre zamestnanca zodpovedného za prevádzkovanie regálov

Príloha č. 2 : Záznam o kontrole regálov

Príloha č. 3 : Protokol o kontrole bezpečného stavu rebríka

Príloha č. 4 : Poverenie pre zamestnanca zodpovedného za prevádzkovanie rebríkov

Vypracoval: Ing. Marek Hurný – ABT

PhDr. Tomáš Lešo v. r.
primátor mesta

Ing. Eva Pčolinská v. r.
prednostka MsÚ

Mesto Vranov nad Topľou

**POVERENIE
PRE ZAMESTNANCA ZODPOVEDNÉHO ZA PREVÁDZKOVANIE REGÁLOV**

Týmto poverujem ....., narodený(á) ..... za zamestnanca zodpovedného za prevádzku regálov využívaných v objekte Mestského úradu, Dr. C. Daxnera 87, Vranov n. T.

Vašou povinnosťou je vykonávať kontrolu technického stavu regálov pred uvedením do prevádzky, po každom premiestnení a najmenej 1 x ročne. Pri kontrole postupovať podľa interného predpisu, ktorý určuje podmienky prevádzkovania regálov v priestoroch MsÚ. Kontrolu zamerať na celkový stav regála, jeho stabilitu, tuhosť spojov, zvislosť a vodorovnosť, označenie nosnosti s porovnaním stavu uvedeného v existujúcej dokumentácii.

Regály, ktorých technický stav by mohol ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, nesmú byť používané !

V dobe nevyhovujúceho stavu musí byť regál výrazne označený, popr. znemožnená jeho použiteľnosť.

Vranov n. T., dňa: .....

.....
štatutárny zástupca

Mesto Vranov nad Topľou

**POVERENIE
PRE ZAMESTNANCA ZODPOVEDNÉHO ZA PREVÁDZKOVANIE REBRÍKOV**

V súlade s § 14, ods. 12, vyhlášky SÚBP č. 374/1990 Zb.

týmto poverujem ....., narodený(á) ..... ako zamestnanca zodpovedného za prevádzku rebríkov používaných pri činnostiach v objekte Mestského úradu, Dr. C. Daxnera 87, Vranov n. T.

Vašou povinnosťou je vykonávať kontrolu technického stavu rebríkov najmenej 1 x ročne.

Kontrolu zamerať na celkový stav rebríkov, pevnosť a stabilitu v rozsahu :

- pevnosť priečok, či nie sú deformované, nalomené, uvoľnené
- pevnosť a správna roztvárateľnosť závesov
- dotiahnutie spojovacích skrutiek bočníc
- upevnenie a pevnosť spojovacej retiazky, tiahla
- hladkosť povrchu dreva (u drevených rebríkov)
- celková stabilita

Roztvorený a pracovne zaťažený rebrík sa postaví na rovnú plochu, rebrík musí dosadať celou plochou rezu (pätiok) všetkých bočníc na podlahu. Dovoľená odchýlka od rovnosti dosadacích plôch je 0,3 % dĺžky bočnice

- skladovanie
Uskladňovanie rebríka má byť v suchom, vzdušnom a krytom sklade, nesmie byť vystavený priamemu sálavému teplu alebo slnečným lúčom. Nesmie byť vešaný vo vodorovnej polohe za vrchnú bočnicu, opieraný voľne o priečky nezabezpečený proti pádu.

Záver z každej vykonanej kontroly zaznamenať do protokolu o kontrole bezpečného stavu rebríka.

Poškodené rebríky budú z používania vyradené.

Vranov n. T., dňa .....

.....
štatutárny zástupca